

Seurakunnan talous

Seurakunnan luottamushenkilöiden
perehdytysmateriaali 2023–2026

Miten esitellä seurakunnan taloutta ja sen haasteita ja mahdollisuuksia tulevalla valtuustokaudella?

Pasi Perander, talouspäällikkö

Opasta luottamushenkilöt alkuun -webinaari
23.11.2022

Seurakunnan luottamushenkilöiden perehdytysmateriaalit 2023–2026

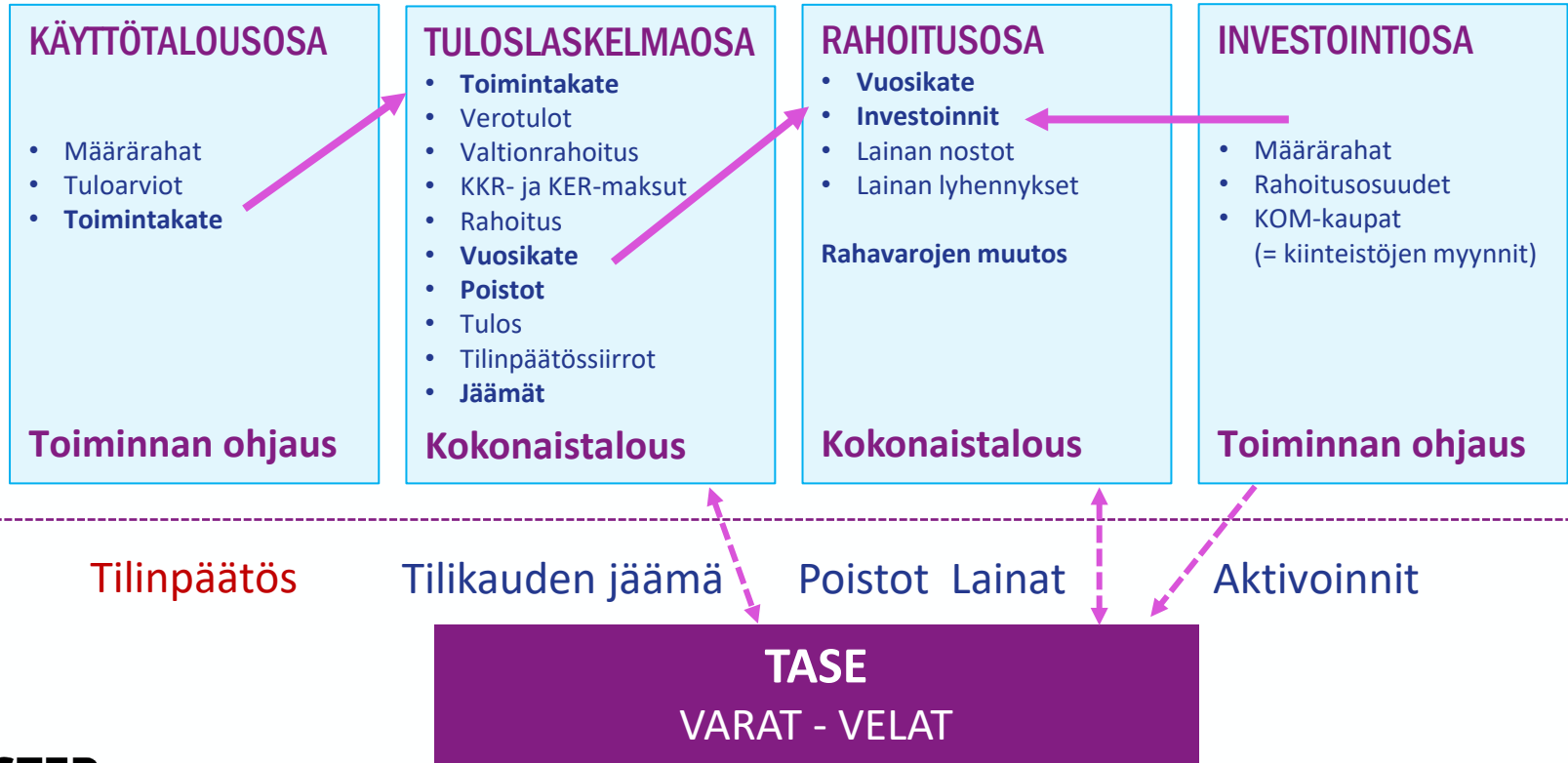

Mitä luottamushenkilön tulee ymmärtää taloudesta, mikä on minimi?

- talousarvion ja tilinpäätöksen rakenne
- tilinpäätöslaskelmat
- kirkollisvero
- rahavarat
- velat
- henkilöstö (suhteessa esim. rovastikunta)
- rakennukset (suhteessa esim. saman suuruiset)

Talousarvion ja tilinpäätöksen rakenne

Mitä luottamushenkilön pitää minimissään ymmärtää taloudesta?

Laskelmat

Tuloslaskelma

- toimintatuotot
- toimintakulut
- toimintakate
- rahoitusosan rivit
- vuosikate ja poisto
- tilikauden jäämä

Rahoituslaskelma

- investoinnit
- lainojen muutokset
- rahavarojen muutos

Tase

- varat
- velat

Millaisten haasteiden ja mahdollisuuksien edessä seurakunnat tällä hetkellä ovat?

Jäsenmäärän kehitys (= haaste)

- ovatko jäsenet **kiinnostuneita** seurakunnasta? (= mahdollisuus)

Jäsenrakenteen polarisaatio

- lapset, nuoret, aikuiset, eläkeläiset
- on sekä haaste että mahdollisuus toimia.

Kirkollisveron kehitys

- jäsenistön ansiotulojen kehitys.

Miten kertoa vaikeista kysymyksistä, ennen kuin päätöksenteko on käsillä?

Valmenna valtuutettuja

- opeta kokoustekniikkaa
- tee selväksi, mikä on valtuutettujen ja neuvoston jäsenen **rooli** – varsinkin suhteessa valmistelijoihin ja työntekijöihin
- kerro etukäteen, mitä asioita on tulossa
- jatkuvan tilannetietoisuuden varmistaminen
- iltakoulut, seminaarit – erittäin suositeltavia.

Miten luottamushenkilö tuntee tulleensa kuulluksi?

Eriyisen tärkeä on hyvä kirkkovaltuuston puheenjohtaja!

- Kokousten oltava hyvin johdettuja
- Keskustelun oltava avointa ja sellaista, että arkakin uskaltaa käyttää puheenvuoron.
- Vastaa luottamushenkilöiden esittämiin kaikkiin kysymyksiin, hankaliin, yksinkertaisiin ja siedä saman asian jatkamista sopivaan pisteeseen saakka.

Miten rakennetaan hedelmällinen vuorovaikutus hallinnon ja talouden asioissa?

Valtuutettu on **päätäjä** – ei (operatiivinen) toimija

- valtuutettujen ja viranhaltijoiden on molempien ymmärrettävä, mitä tarkoittaa ja pidettävä roolinsa.

Pidä erillään strateginen ja operatiivinen johtaminen:

Valtuusto johtaa **strategisesti**

- suuntaviivat ja linjapäätökset
- talousarvio
- valtuutettu ei saa johtaa eikä osallistua käytännön seurakuntatyötä.

Viranhaltijat ja työntekijät johtavat **operatiivisesti**

- päätösten täytäntöönpano käytännössä
- on hyväksyttävä tehdyt päätökset.

Seurakunnan luottamushenkilöiden perehdytysmateriaalit 2023–2026

Pasi Perander
talouspäällikkö, Helsingin seurakuntayhtymä

Kirkkopalvelut ry / STEP-opintokeskus 2023

